

Cent. Història dels Gegants de Molins de Rei

Ricard Vinyets

Molins de Rei: Colla Gegantera de Molins de Rei, 2013.

resenyes

AGUSTÍ G. LARIOS

Ricard Vinyets (Barcelona, 1984) és un geganter que, tot i la seva joventut, acredita a bastament una perllongada activitat gegantera a la Colla Gegantera de Molins de Rei, amb la qual, a més, està vinculat per una sòlida tradició familiar, i també, en forma de col·laboració, a altres colles i entitats geganteres catalanes. D'altra banda, des de fa temps és membre de la redacció de la revista cultural sobre qüestions geganteres de referència a Catalunya: la revista *Gegants*, editada per l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya. Des de les planes de la revista esmentada —de la qual és coordinador— ha menat una tasca divulgadora del fet geganter força notable, tot sovint fonamentada en el rigor, la documentació i l'amenitat. A tall d'exemple, entre els molts treballs que hi ha publicat, n'esmentem un de ben proper per als habitants del Baix Llobregat, perquè s'hi presentaven els resultats d'una recerca sobre una parella de gegants de la nostra comarca: «Els Gegants Vells de Sant Feliu de Llobregat» (núm. 84, hivern de 2008), on donava compte en clau històrica de l'existència dels Gegants Vells de Sant Feliu de Llobregat, amb els seus antecedents locals, el procés de construcció, les activitats i, finalment, la seva desaparició.

Al Baix Llobregat, com en altres indrets de la geografia catalana, comptem amb un ric teixit associatiu de matriu cultural que té nombroses manifestacions, com ara casi-

nos, ateneus, centres catòlics, corals, etc. Algunes d'aquestes associacions, a més, són d'una antiguitat que, segons com, depassa o voreja els 100 anys; aquest és el cas de les molinenques Joventut Catòlica (1879), Federació Obrera (1915) i Foment Agrícola, Industrial i Comercial (1920). Tot i amb això, la tradició associativa lligada a les manifestacions festives és més recent, ja que en la majoria de casos està relacionada directament amb

el procés de recuperació i reinvençió de les tradicions festives locals arreu durant els primers anys dels ajuntaments democràtics, en la dècada de 1980. En el món geganter, va ser a partir d'aquesta conjuntura que s'operà l'eclosió de les colles arreu del territori català. Tot plegat, per això s'escau destacar el fet no gaire freqüent que afecta els gegants de Molins de Rei, com és la continuïtat durant 100 anys d'unes figures geganteres locals i, també, de la colla de portadors. Certament, no són pas gaire abundosos els casos de gegants centenaris a Catalunya —tot i que podríem esmentar, entre d'altres, els gegants de Reus, de Vilanova i la Geltrú, de Montblanc, de Mataró, de Vilafranca del Penedès o de Santa Maria del Mar—; però, sigui com sigui, el cert és que al Baix Llobregat els únics gegants centenaris amb què hom compta són en Miquel i la Montserrat, de Molins de Rei.

Aquesta parella de gegants molinencs ha assolit els 100 anys —com si diguéssim— de vida i, doncs, durant el

2013 la Colla Gegantera de Molins de Rei i tots els habitants d'aquesta vila han celebrat el centenari dels anomenats Gegants Vells, amb una tirallonga d'activitats i iniciatives. El resultat material d'una d'aquestes iniciatives ha estat el llibre que ressenyem aquí, i que és el fruit d'una tasca de recerca històrica perllongada en el temps, que s'ha executat de manera àrdua, rigurosa i contextualitzada. Aquesta recollida de dades, informacions i imatges és traçudament plasmada en el llibre de Ricard Vinyets, l'objectiu prevalent del qual consisteix a realitzar un recorregut pels 100 anys d'evolució dels gegants molinencs. D'aquesta manera, recórrer les planes de *Cent* és penetrar en el passat d'unes figures geganteres que han protagonitzat un seguit d'esdeveniments força singulars, que ens són explicats de manera amena. A tall d'exemple, en podem esmentar uns quants: primerament, la intencionalitat política de la seva construcció —fet singularíssim aleshores—, ja que foren el resultat de la voluntat dels dirigents molinencs de la Lliga, hegemònics a l'Ajuntament, de catalanitzar la vila; però també la participació reeixida —tornaren a la vila amb dos guardons— en el *Concurso Provincial de Gigantes de Terrassa*, realitzat el 1950; el sotrac de la riuada del 1962 i la seva posterior restauració; la magnífica celebració de la 4a Ciutat Gegantera de Catalunya, el 1988, tot coincidint amb la festa del 75è aniversari dels gegants en Miquel i la Montserrat i que, tot plegat, es reblà amb la creació d'uns gegants nous: en Bernat i la Candelera.

Ara bé, més que traçar una seqüència de fites significatives, l'autor hi ha executat un resseguiment a bastament exhaustiu. En aquest sentit, l'obra és estructurada en quatre capítols, els tres primers dels quals són cronològics i el darrer temàtic. El tres primers capítols són «De l'origen a

la gran riuada (1913-1962)», «El ressorgir dels gegants (1963-1988)» i «Dues parelles de gegants a la vila (1989-2013)». Tot plegat, es complementa amb un darrer capítol —«La Festa Major»—, que resulta notablement encertat perquè el lector pugui copsar la gran vinculació entre els gegants de Molins de Rei i la principal celebració comunitària d'aquesta vila.

Certament, aquest llibre és un regal d'aniversari ben galdós per a tots els molinencs i molinenques, que té la virtut de permetre fixar la memòria d'un patrimoni cultural de naturalesa efímera com són els gegants. La lectura de l'obra, per tant, ens permet aprendre i gaudir, no només per la temàtica que s'hi tracta, sinó també per l'enfocament global de l'obra, de tarannà divulgatiu, i que es fonamenta en l'amenitat del relat, en una edició atractiva i força visual —val a fer esment que en les 187 pàgines s'hi encabeixen 190 fotografies!— i en l'acompanyament d'un ventall d'elements de lectura complementària que enriqueixen el relat principal, i que abasten aspectes tan diversos com ara el Corpus, les festes de la Mercè, el pont de les Quinze Arcades, el Camell, la tornavisita, el Taller Sarandaca, els gegants i la televisió, les «cases» dels gegants, etc.

Així doncs, paga la pena de recomanar la lectura d'aquesta obra, potser no només perquè el lector pugui adular-se en el recorregut de fit a fit pels 100 anys dels gegants de Molins de Rei, com també perquè pugui comprovar de primera mà si es tracta, com pensem, d'una eina magnífica per aprofundir en el coneixement d'un dels elements ben singulars de la cultura tradicional catalana —el món geganter— i, doncs, també per gaudir amb més intensitat i plenitud de la cultura catalana.